

УДК 005.5:004.9

Горбатенко А. М.¹, Серга Т. О.²

¹ студ. гр. СНз-415м НУ «Запорізька політехніка»

² канд. соц. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ КЕРІВНИКА ВИРОБНИЧОГО КОЛЕКТИВУ В УМОВАХ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Сучасні соціально-економічні умови розвитку України характеризуються активними процесами впровадження цифрових технологій та функціонуванням підприємств в умовах воєнного стану. Це змінює вимоги до професійної діяльності керівників виробничих колективів, оскільки вони повинні забезпечувати стабільність роботи підприємства, ефективне управління персоналом і адаптацію до нових викликів.

Професійна компетентність керівника розглядається як сукупність знань, умінь, навичок та особистісних якостей, які забезпечують ефективне виконання управлінських функцій і досягнення стратегічних цілей організації [1, с. 42]. У сучасних умовах важливого значення набуває здатність керівника швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища та впроваджувати інноваційні управлінські підходи.

Важливим фактором розвитку сучасних організацій є активне використання інформаційно-комунікаційних технологій та автоматизацію управлінських рішень [2]. У зв'язку з цим керівники повинні володіти цифровими компетентностями, вміти використовувати інформаційні системи для аналізу даних, організації дистанційної взаємодії та прийняття управлінських рішень [3, с. 56].

У сучасних умовах особливого значення набувають такі управлінські компетенції керівника, як:

□ стратегічне мислення, яке дає можливість формувати довгострокове бачення розвитку підприємства та адаптувати діяльність організації до змін зовнішнього середовища [4, с. 112];

□ мотивація персоналу, яка сприяє підвищенню продуктивності праці, розвитку професійного потенціалу працівників і формуванню сприятливого психологічного клімату в колективі [5, с. 89];

□ делегування повноважень, яке дозволяє оптимізувати управлінські процеси, підвищити відповідальність працівників і сприяти їх професійному розвитку;

□ розвиток команди, що передбачає підтримку професійного зростання працівників, розвиток їхніх компетентностей та формування ефективної командної взаємодії [6, с. 134].

Особливим викликом для керівників українських підприємств є умови воєнного стану, що супроводжуються економічною нестабільністю, міграцією трудових ресурсів, порушенням логістичних процесів та підвищенням психологічним навантаженням на працівників [8].

Тому дуже важливими є комунікативні навички та емоційний інтелект, які допомагають керівнику ефективно взаємодіяти з колективом, вирішувати конфлікти, сприяти адаптації працівників до кризових умов та підтримувати сприятливий соціально-психологічний клімат у колективі [7, с. 78]

Водночас цифрові технології сприяють підвищенню ефективності управління, розвитку дистанційної комунікації та оптимізації організаційних процесів [9].

Поєднання цифрового управління та кризового лідерства формує нову модель професійної компетентності керівника.

Отже, професійна компетентність керівника виробничого колективу в умовах впровадження цифрових технологій та воєнного стану має комплексний характер і включає стратегічне мислення, ефективне прийняття рішень, володіння цифровими компетентностями, мотивацію персоналу, делегування повноважень, розвиток команди, комунікаційні навички та емоційний інтелект. Формування та розвиток цих компетенцій є важливою умовою ефективного управління організацією в сучасних умовах [10, с. 64].

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Каменшук Т. Д. Професійна компетентність керівника. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/723348/> (дата звернення: 31.03.2026).

2. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою : стратегія розвитку. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoju.html> (дата звернення: 02.04.2026).

3. Хромушина М. А., Могильна О. М. Формування цифрових компетентностей персоналу. URL:

<https://repo.snau.edu.ua/bitstream/123456789/13991/1/формування%20цифрових%20компетентностей.pdf> (дата звернення: 02.04.2026).

4. Мескон М., Альберт М., Хедоурі Ф. Основи менеджменту. Київ : Основи, 1998. URL: <http://westudents.com.ua/glavy/21461-osnovi-menedjmentu-mes-kon.html> (дата звернення: 01.04.2026).

5. Балабанова Л. В. Управління персоналом : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2011. URL: https://library.krok.edu.ua/media/library/category/pidruchniki/balabanova_0001.pdf (дата звернення: 31.03.2026).

6. Колот А. М., Цимбалюк С. О. Мотивація персоналу : підручник. Київ : КНЕУ, 2011. URL: <https://ir.kneu.edu.ua/bitstream/handle/2010/3395/Kolot.pdf> (дата звернення: 02.04.2026).

7. Гоулман Д. Емоційний інтелект / пер. з англ. Київ : Наш формат, 2018. URL: <https://uabook.com.ua/book/emocijnyj-intelekt> (дата звернення: 02.04.2026).

8. Сухий Д. Управління організаціями в умовах воєнного стану : виклики та перспективи. *Політичні студії*. 2023. № 3. С. 25-31. URL: <https://journals.maup.com.ua/index.php/political/article/view/4876> (дата звернення: 02.04.2026).

9. Цифрова трансформація економіки України : аналітична доповідь. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/ekonomika/cifrova-transformaciya-ekonomiki-ukraini> (дата звернення: 01.04.2026).

10. Управління персоналом : навчальний посібник. Полтава : ПДАУ. URL: <https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/3222/upravlinnyapersonalom.pdf> (дата звернення: 31.03.2026).